

vrsta, sosednja italijanska rega (*Hyla intermedia*), pri plazilcih pa je dodanih 11 vrst iz sosedstva. Pohvalno je, da sta omenjeni tudi dve tujerodni vrsti, med dvoživkami volovska žaba (*Lithobates catesbeianus*), za katero je bila zabeležena ena najdba pri nas, in pri nas zelo pogosto prisotna tujerodna vrsta sladkovodne želve popisana sklednica (*Trachemys scripta*) z obema pri nas prisotnima podvrstama – rumenovratke in rdečevratke.

S stališča določanja vrst je priročnik precej splošen in to vlogo pri določenih vrstah dobro odigra, pri drugih pa žal ne. Pomanjkljiv nabor fotografij, ki bi bolj nazorno prikazoval značilnosti vrst in s tem uporabniku priročnika omogočil lažje določanje, je na primer precej očiteno pri progastem gožu (*Elaphe quatuorlineata*) na straneh 124–125, kjer je prikazan mladostni osebek. Progasti goži se v obarvanosti in hrbtnem vzorcu skozi odrasčanje zelo spremenijo. Odrasli osebki večino svojega

življenja nimajo temnih pik in vzorca na glavi, ampak le štiri vzdolžne temne proge. Sicer je to v opisu zabeleženo, a bi bilo vzorec odraslega osebkoma zelo smiselno prikazati tudi slikovno. Podobno je pri vrstah, pri katerih obstajajo razlike v obarvanosti med spoloma in je na fotografiji predstavljen le eden od spolov (po navadi samec, ki je obarvan bolj živo oziroma pisano). Smiselno bi bilo vključiti tudi fotografije, ki predstavijo značilno obarvanost drugega spola (večinoma samic). Prikaz tipičnih značilnosti, ki so pomembne za prepoznavanje vrste, je nujen za namene priročnika. Dober primer slikovnega prikaza tipičnih značilnosti, ki so pomembne za prepoznavanje vrste v knjigi, je opis hribskega in nižinskega urha (*Bombina variegata*, *B. bombina*) na straneh 40–43. Obe vrsti imata značilno obarvano tako trebušno kakor tudi hrbtno stran in pri obeh vrstah je na podoben način slikovno prikazano oboje, kar nam omogoči primerjavo, ko urha opazujemo v naravi.

Vsebinsko opisi vrst vključujejo veliko informacij na strnjen način. Prav tako se različne zanimivosti, ki so sicer značilne za več vrst, ne ponavljajo vedno, ampak so zapisane le pri posamezni vrsti in tako popestrijo branje, če knjigo beremo od začetka do konca. Ponekod bi lahko avtor navajal manj natančne številke o najvišji starosti, številu jajc v leglih ipd., saj podatek, ki je pridobljen iz neke populacije v tujini, ne drži nujno za populacije, ki živijo pri nas. Kljub temu je knjiga napisana strokovno, obenem pa obogatena z zanimivostmi in kvalitetnimi fotografijami. Menim, da je za manj zahtevnega opazovalca narave zelo uporabna.

Priročnik lahko po dostopni ceni 19,95 € kupite v knjigarnah Mladinske knjige, na <http://www.emka.si> ali jo naročite preko telefonske številke 080 12 05. 🌿

Varstvo habitata plavčka in močvirske sklednice na Ljubljanskem barju

Besedilo: Aja Zamolo in Anamarija Žagar Foto: Aja Zamolo

V Herpetološkem društvu - Societas herpetologica slovenica tudi v letu 2018 v okviru dveh projektov, katerih glavna cilja sta varstvo plavčka (*Rana arvalis*) in močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) na Ljubljanskem barju, izvajamo različne naravovarstvene aktivnosti.

O naših preteklih aktivnostih in pristopih k varstvu omenjenih vrst ste že lahko prebrali v *Trdoživu*, saj ta dva projekta v sofinanciranju Mestne občine Ljubljana vsakoletno uspešno izvajamo že več kot pet let. Na ta način se skušamo iz leta v leto bolj poglobiti v razumevanje varstvene problematike obeh vrst in razviti ukrepe za čim učinkovitejše lokalno ohranjanje populacij na tem območju. Letošnji podatek obeh projektov bo tako ponovno nekoliko drugačen, saj predstavlja nadgradnjo že pridobljenega znanja s tega območja. V društvu smo v lanskem letu

kot ukrep varstva habitata za obe vrsti zakupili za obdobje 10 let zemljišča na Ljubljanskem barju v neposredni bližini deponije, na katerih je bil v preteklosti izveden golosek. Na zakupljenih zemljiščih bomo v letu 2018 izvedli nekatere posege, s katerimi bomo sčasoma poskusili ponovno vzpostaviti poplavno jelševje z vodnimi telesi. Tako bomo poskušali izboljšati pogoje za razmnoževanje obeh vrst, ki sta sicer na tem območju prisotni, vendar v izrazito manjšem številu kot pred omenjenim golosekom, kar je znano vsaj za plavčka. V neposredni okolici zemljišč so prisotna tudi neprimerna umetna vodna okolja (betonski jarki), ki so del deponije in v katere se lahko ujamejo sklednice. V sklopu projekta bomo izvedli tudi skupne delovne akcije, na katere ste vsi lepo vabljeni! 🌿

Suhi deli parcele vzhodno od deponije, ki jo je na Ljubljanskem barju zakupilo herpetološko društvo in na kateri bo izvedenih več posegov za izboljšanje habitata plavčka in močvirske sklednice.

Poplavni gozd zahodno od ljubljanske deponije.